

អារម្មណ៍

មានកែវសិល្បៈព្រឹទ្ធរ មានសំបុរាណីបេហយីនប្រើ
ហើយថែមទាំងមានសក្សាហាត់ឱ្យក្នុងព្រៃន ឬ ព្រឹទ្ធដាបចិត្ត
ជីវិតឡើងគ្រប់ពេលវេលា តាមរាល់គ្រប់មេសាលេព្រឹការិនី
កំឡូន ឬ ភាពជីវិសិសាលេនេះ បញ្ញាកំឡើយឱ្យយើងយើងគឺតិច
ខ្ពស់ ឬ ធី ធ្វើឡើងរបស់រួមសាសន៍ទ្រូវ តាំងពីអតិតាលរហ្មត
និងបច្ចុប្បន្នការណ៍ ។

សារជាតិដីលូប្រគល់នេះ មែនតែស្ថិតជាប់ពីឯន្ទូនខេស់
ជាតិទ្រូវនោះឡើយ ព្រោះព្រឹទ្ធនេះក្រោជាតិចិត្តរួមទាំងមួយយីន
សំខាន់ជាទីចំណាយបស់ខ្លួន ឬជាតិស្ថិតការរបស់ទ្រូវការព្រើមតាំងពី
ក គិតនិល់ស្អាប់ ។

ឱ្យមូលប្រជាមុនតិចការនិរត្រស៊ីនាប់រហូតបស់សង្គមទ្រូវ
សម្រេច្បែនេះ កែវិណាលនេះ កំពុងពេរុះពេយបត្រិបមុន្តុងពារ
បណ្តុរោះ តិចការណិយាមទៅក្រោមតាកំបង្កួរឯប្បាស ឬ ឆ្លាតរិករាជ
ជាក្រោងរហ្មតុំទាន ប្រសិទ្ធភិប័ណ្ឌនិងការទប់ស្អាត់មិនការ
ត្រូវឱ្យទុំទាន នៅលើនេះ ។

ប្រការនេះជាបញ្ញាផីមានបញ្ហាប៉ាក់បំផុត ថែរបានប្រចាំមិ-
ការយុម្ភិ៍ខែរដាតិដីលមានប្រើគ្នាតាង ២០០០ន្ទៃ មកហើយ
ជាយហេតុថា ល្អិកណាតិដីលក្សាបន្ទូរតុំយល់ស្សុវអគ្គិស្ស ឬ ឯ
អគ្គិស្សរបស់ព្រឹទ្ធប៉ាក់បំផុត ឬ ឯការពិតបញ្ជាក់ ល្អិកណាតិ
គេតុំរាជលើកតិច្ឆុំនេះការពារ ឬ ថែរក្រុច្ឆុំបានតិច្ឆុំនូវប្រជាធ
ណីដីល្អិត្រនេះទានឡើយ ជាបេតុធតិដីលក់តិច្ឆុំតិច្ឆុំតិច្ឆុំ

បង្កើតមេដទាហរណ៍នូវបុណ្យការ៖ គេចែងចាំបាត់បង្កើតវិញ្ញុ
សញ្ញាណាបានគិតបស់ខ្លួនឯងខ្សោយជន ។ ក្នុងត្រូវជានិង់សេះទៅ
ស្វ័យបានពីធម៌ កើតិវិនិលិនសណ្ឌិតនៅក្នុងនឹងព្រាលិនីរបស់គេ
ដើរ ។

បំណងរបស់ស្រែរកោដ់៖ គិតការចងក្រោងនូវក្រុងក្រុងទីនេះ
មួយភាពចំ ដើលមានទំនាក់ទំនងយើងនិតតស្ថិតបំផុតជាមួយ
យើង ដើម្បីទុកជាបេកសារសំរាប់គុណបុគ្គលិតតាមដីតាមី
ក្រាយ ។

គេក្រោងត្រូវបង្រៀនសំខាន់បំផុតមួយទៀត គិតការណាការអំពី
គំនិតឱ្យសុខុមារ និង ទេតការសល្អរបស់បុរីបុរាណយើង ដើល
បានអិតទំនាក់ស្រាវជ្រាវបំផុតជាយក្សិតសល្អរបស់ខ្លួន នូវត្រូវទីនេះ
ទាំងអស់ ដើម្បីបញ្ចូលជាកោរចំពោះយើង ។

ការជាក់លោងៗថា «ក្រុង និង ជីវិតទីនេះ » នេះបានភាព
ពីយើងចងក្រោងបង្ហាញឡើងចិត្តស្ថាបការយល់នូវក្នុងកាតិ និងកំឡុងតាមត្រូវ
ត្រូវជីវិតសំរាប់ប្រជាការក្នុងទីនេះយើង ហើយដើម្បីប្រើបាន
ជាយក្សិតការភាព យើងទូទាត់ចំកងកសារនេះ ជាតីរដូរក្នុង
ក្នុងជូកទិន្នន័យយើងនិងបិរាយពីយោងចំបាប់បាន និង កម្ពុជាដីនៃ
ជីវិតដើលបាក់ទេនិងនិងត្រូវទីនេះ ដើលសរសេរជាមាយលក្ខណ៍
អក្សរ ។ វិនិច្ឆ័យជូកទិន្នន័យ និងមានការកត់ត្រាគក្សរក្សានៅសាច់
បន្ទប់ប្រភេទដើលបាក់ច្រព្ទត្រូវជាមួយកម្ពុជា ។

នៅឯធម្មបំយើងទូទាត់ជាក់បាន ស្រែរកោដ់ត្រាក់តែជាការ
រួមចំណោកដីត្រូវមួយក្នុងការចងក្រោងនូវក្រោងមានការទីនេះ ។ ទីនឹងលោក់ដី
យើងទូទាត់កើយល់ជាអាមេរិកក្នុងទាន់ក្នុងនិភាគមាននេះ នូវច្បោះ

យើងទូទាត់ស្រីមានចិត្តអ្នកការជាទិន្នន័យសំរាប់បានយកល់ហើយអុប្បិត
ត្រាង់ចំពោះស្រាវជ្រាវបំផុតជាមួយ ។

ឆ្នាំក្រោចឆ្នាំទី ០១ នៃ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤៨
គេបានរាយការ ។

ស្រីនិលជីតិសថ្មុរ

ជំនវជីមេ :

នៅលើពិភពលោក គេប្រើបានអីដឹង និង ទួលបាលយ៉ា
ចំណោះហើរកំណើសិល្បៈដីជីរិបស់ខ្លួន គិត្យាសាទាមាតិសែស
ប្រាសាទអង្កេងក្នុង និង ចាប់ចូរណា ។ វង្វាត់រាជធ្លីយវត្ថុទាត់ច្បាល
ឆ្លើនសម្រួលិរបស់មុនស្សីជាតិ ។ ស្អាត់ដែលបានតាមរយៈត្រាប់ពិភព
លោកចុះបានអីនេរាលស់ពីទេរាលេលិយ៍ ត្រូវកាលបរិញ្ញាណិន
សំណាង ពីតំឡើរិនិងម្នាក់ដីមហាស្សាយរបស់ខ្លួន ។ កាលណាតេ
ធនាយពីប្រទេសកម្ពុជា គេតែងតែឱ្យរិបាយិល់លើបានអង្កេងក្នុង
ផ្លូវណានៅ គេលាស់លើបានអង្កេងក្នុងកម្ពុជា ។

ម្ខាត់ទៀត ត្រូវបានកំណើជាតិគេកីតិថ្នាក់បានបញ្ហាលក្សារព័
ក្បាច់ចូរណាដីនិង ។ ចាប់ចូរណាដាមរគន់ ត្រូវបានស្សីជីកជំន
លើសាកល់លោក រាយសំនួលបានសិល្បៈបុង្ញលស មាមការយិរបេ
គំណាងចុះបានអង្កេងក្នុងកិរិយៗមេ គេមានអំពើសាកល គិតាសិល្បៈ
ស្ថិត្រូវដៃរូបសិល្បៈទិបញ្ញប់ពន្លេក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ។

តែគេតែងមានការក្រោកដើរលទ្ធផល នៅពេលគេបានស្សីន
យល់ពីបានកំណើសិល្បៈដីជីរិបស់ខ្លួន មិនមែនមួយទៀតិសិល្បៈ « ព្រៃត្រូ » ។
យើងបានអីនេរិបាយថា សិល្បៈរាប់ក្រោចមានតែលើខ្លួនសំណាត់

នៅក្នុងការស្របយោយមានវគ្គត្រួតពិភាក្សាយ ដូចមានលេខសោក្តា
នូវការទាក់ទាររម្បណ៍ទស្សនីកជន ក្នុងសិប់ទេស្តីសាទ់
រឿង ហើយសមេចដៃយ៉ឺនេះលើទីកច្ចាស់បស់គេ ។ ដើយបាន
យល់ច្បាស់ពីបច្ចុប្បន្នដីលូរបស់ត្រូវ ដើម្បីមានកំលាំងបង្កួលបូន្មេះ
ហើយ បានជាបុរុបានស្ថុរមិនបានបញ្ជីតែវគ្គត្រួតពិភាក្សាយ
មួយមួនបុំណូនាំ ។ គឺលាកបានបញ្ជីត្រូវបានប្រចូលបន្ថែមទេ
ទៀត ។ ត្រូវបានប្រចូលបន្ថែមទេនៅ៖ មានការបង្ហាញថែរកយកឱ្យជាថ្មី
សម្រាប់តាមរាល់ប្រចាំម៉ោងព្រៃតា សម្រាបតាមរាល់ទេស់
និងទីកន្លែងទៀត ដើម្បីបង្ហាញពេលិធម៌ ឬ ដូចយោកសម្រស់ជីវិត
និង សេចក្តីផ្តើមសំខាន់ៗ ។

I. ប្រធែលត្រូវខ្លួនខ្លួន ទៅ :

១ ~ ប្រធែលត្រូវខ្លួនខ្លួន^៩

មួយនឹងទូលាអទិតលព្រមបញ្ហាសាស្តា និង ពួកសាស្តា
ពិស្វាក្នុងវិទ្យាអាយុវិជ្ជាពាណិជ្ជិយតាមឱ្យ តិចិញ្ញិ
លើព្រឹកស៊ី ស្រើលើឯមុជាតិ មានទិក និង ត្រួន ទួល ទ្រាម នារក្ស
អ្នកតាដានិមិត្ត ។ គោរពថាលើសម្រាតិសុខប្រុកបានប្រសិទ្ធភាពឱ្យ
ទំនើស់ជាមួកសំណង់ ។ គោរពទូលាអទិតលទាល់ពេលអ្នក
ទំនើស់ជាមួកសំណង់ ។ ដើម្បីបានអាមេរិកសុខប្រុកបានប្រសិទ្ធភាពឱ្យ

^៩ ការក្រោះ : គិតការក្រោះស្តីពី : ក្រោរការណ៍ វិបាទក្រោរការណ៍ប្រុកជាការក្រោះនិង
មានអំពីក្រោរការណ៍ដែលដឹងបានទៅ ហើយពេលទានិច្ចនៃវិបាទក្រោរការណ៍ទៅ
អាមេរិកសុខ ។

គោរពឱ្យបានប្រកាស និង លេខត្រឹនថ្នាម និង និត្តិសំរាប់
លេខថ្នាមនេះមានឈ្មោះថា «វគ្គត្រួតពិភាក្សា» ។ ការក្រោះប្រុកប្រាក់
មានអំពីក្រោរការណ៍ប្រុកជាការក្រោះ ។ នៅពេលមានអ្នកជីវិត
ស្ថាន និង រួចរាល់ក្នុងប្រព័ន្ធបន្ថែម ដើម្បីបានប្រុកជាការក្រោះ
រាល់ក្នុងប្រព័ន្ធបន្ថែម និង លេខត្រឹនថ្នាម និង និត្តិសំរាប់
ក្នុងប្រព័ន្ធបន្ថែម និង និត្តិសំរាប់ ។ ដើម្បីបានប្រុកជាការក្រោះ
និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ ។ ហើយជាបុ
គ្រិម ដើម្បីបានប្រុកជាការក្រោះ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ ។
បុគ្រិម និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ ។
បុគ្រិម និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ និង និត្តិសំរាប់ ។

ឧបាទរណ៍ :

- ទូរស័ព្ទស្រីទូរស័ព្ទស្រី ឬ ដើម្បីបានប្រុកជាការក្រោះរាល់
ស្រីប្រុកជាការក្រោះ ។
- បង្កួលស្រី ឬ ស្រីបង្កួលស្រី ។
- ប្រើប្រាស់លើប៊ូ ឬ ការសោះយ្យាលូបាយ ឬ បង្កួលប្រើប្រាស់លើប៊ូ ។
- ប្រើប្រាស់លើប៊ូ ឬ ការសោះយ្យាលូបាយ ឬ បង្កួលប្រើប្រាស់លើប៊ូ ។

^{១០} យើងរួចរាល់ប្រកាស និងក្រោរការណ៍ប្រុកជាការក្រោះ ។

មុនពេទ្យភាពលេបស់វប្បជន រាយធ័រណិត ការទួរធាតុក្នុងថែកជីវិត
«ការសេសន្ទា» ឬ «ពិធីភាពហ៊ិពាហ៍» មិនតាមខ្លួនការ
រៀបចំក្នុងវិធីរបៀបផ្សាយដែលខ្លះ ឬ ពិធីភាពហ៊ិពាហ៍ដែល
លក្ខណៈព្រមទាំងនិមួយ ជាយូណ៍រៀបចំពិធីសេសន្ទាដែល
នូវចំណោមផ្សាយដែលអ្នកខ្លួនសូរឯក្រារ ឬវិញ្ញុ និងលោកស្រើសេសល់បាន
ស្ថិតាហ្មោះ ។

ការវិគ្គីថែកជីវិតមានការរៀបចំឡើងប្រព័ន្ធឌី ហើយ
បានការ ពិធីភាពហ៊ិពាហ៍ក៏មានការរៀបចំបានខ្លួន និង
ប្រកបជាយក្នុងវិធីបានក្នុងខ្លាត់ ។ ក្នុងវិធីនេះគឺតែបញ្ជូនិង
តាមប្រវត្តិពីតែលាយក្នុងសង្គមខ្លួន ឬ យកតាមលំនាំរៀនប្រព័ន្ធ
ដើលកេយល់ថា នឹងមានសិរិចិត្ត និង សេចក្តីសុទ្ធគិសៅបិសលក្តូ
ស្អាយឱ្យយក្ស ។ ត្រូវនៅក្បែងខាងក្រោមបែងក្នុងច្បាប់បន្ថែមនៃការក្រោម²
មួយប្រព័ន្ធរៀនសំបែកតែកំនើនិតិការ ។ និងត្រូវឱ្យដានការមាន
ឈករាយក្នុងត្រូវការក្រោមដូច គីឡូទ្រូន៍ ថាតីខុសនៅនា នៅមួយ
ឬប្រជុល ហើយនឹងបិទក្នុងរៀនសំបែកប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុង
អង្គភាព និងគ្រប់បង្កើតត្រូវក្នុងនិងក្នុងការ ។ ដែលតាមសុវត្ថិភាព
មួយក្នុង ព្រោះសេដ្ឋកិចនេះត្រូវនិងបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងរៀនសំបែក
រដ្ឋិតពេកទេ ។ ដូរក្នុងបូកបច្ចេកទេសដែលមានលក្ខណៈជាប់
ឈាតី ។ នៅត្រូវក្នុងធនធាននៃក្រសួងក្រសួង និងក្នុងគ្រប់បង្កើត
សំបែកឯកសារ និងក្នុងក្រសួងសារឃើម និងក្នុងក្រសួងធនការ ឬវិធីសារ
ជាក្នុងការ ឬវិធីសារ និងក្នុងក្រសួងសារ និងក្នុងក្រសួងសារ

នាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្លួន ជាយក្នុងរៀនសំបែកណាក់ ឬ
ការប្រព័ន្ធឌីនិត្យកំពុង ។ ការបែកបានតែត្រូវតែនៅតែ
វិប្បធម៌ និង ការឈើចាប់ចំពោះសាធិក្សន ហើយនៅមានជំ
និតិតាមវិធីរបៀបកំពុងតាមក្រសួង និង សង្គមទៀត ។ តែប្រការ
ដើលឆ្លងចៀង និង ទទួលដើរក្នុងតាមការវិប្បធម៌ និង ស្ថិតាហ្មោះ ។
ហេតុអិច្ចេះហើយ បានជាបុណ្យបុរាណបានតែនិតិតុលាសំបែកបំបាត់
គ្នាបែងចាយរបៀបប្រព័ន្ធឌីនិតិតុលាសំបែក តុលារៀបចំប្រព័ន្ធ និងសម្រាប់
ក្នុងក្នុងរៀនសំបែកនៃក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធឌី
និងក្នុងរៀនសំបែកនៃក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធ ។

ទំនុកបានជាវិធីតំណែងខ្លួន

• វិច្ឆិក	ក្នុងក្នុងរៀនសំបែក	យកតែថ្មី
ិមិទិនជំនួយ	គេបានជំរឿន	គេហាក់បំបុណ្យ
ិមិទិនជំនួយ	ជំរឿនបានបាន	...

លោកលើវិធីប្រព័ន្ធឌីនិតិតុលាសំបែក ដើលការកំពុងសំបែកប្រព័ន្ធឌីនិតិតុលាសំបែក និងប្រព័ន្ធឌីនិតិតុលាសំបែក ជាផ្លូវតាមវិធីរបៀបប្រព័ន្ធ និងស្ថិតាហ្មោះ ។ ត្រូវបានជំរឿនបានបាន ឬបានជំរឿនបានបាន នៅក្នុងក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធឌីនិតិតុលាសំបែក និងក្នុងរៀនសំបែកនៃក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធ ។ ដើម្បីដានបានជាវិធីតំណែងខ្លួន ត្រូវបានជំរឿនបានបាន និងបានជំរឿនបានបាន និងក្នុងរៀនសំបែកនៃក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធ ។

ម៉ោងទៀត ក៏ដើម្បីចេករិករិកដើម្បីពារិករិកធនការ ឬក្រុងសារប្រព័ន្ធ និងក្នុងការរៀបចំសង្គមគ្រប់បង្កើត ក្នុងការជាយក្នុងក្រសួងក្រសួងតិចជាភិសៅត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធ ។

ពិធីមង្គលការខ្លួនគើតមេញ្ចាមសភាគការណ៍ដើម្បី និង
សាសនា ហើយមានលក្ខណៈជាបច្ចុប្បន្នសំយោគ។ ហេតុអ្នក នៃ
គ្រែទានលក្ខណៈថ្មីៗ៖យោលទៅតាមនោះដើម្បី នូវជាលក្ខណៈ ៤

- ធម៌បង្កើតិនិមិយម : ការសេសន្ត្រូនិរតាន ជាសាក្ស
ក្នុងការចិត្តឡើងដែរក្នុង ។
- ធម៌ប្រព្រឹត្តិមិយម : ការបង្កើតិនិមិយម
- ធម៌បុគ្គលិមិយម : ការសួគិនិមិយមសំព្វេះបុគ្គលិមិយម
- ធម៌បសិទ្ធិកាលិមិយម : ការការតែងតាំសំណែន់ ការសោរ
ក្នុងការយកដោយរដ្ឋិត្យ ។

៦. រឿងដិលទាក់ទងិនិមធម៌លក្ខណៈមានជាអារម្ម័ណ៍ ៤

* ការព្រះថាង និង នានាទាត់ : ព្រះថាង និង នានាទាត់
ជារឿងប្រជាធិបតេយ្យដិលទាក់ទងិនិមធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ ហើយបាន
បង្ហាញក្នុងព្រះរាជរដ្ឋបានដោយឯករាជ្យខ្លួនយើង។ ពាក្យថាងនេះ ប្រព័ល
ជាសរស់តាមអក្សរវិរុទ្ធផ្សែង តែតាក្យខ្លួនឱ្យគិតាក្យទាំង
មាននូយជាមាស ។ ឧបាទរណ៍ : ជាន់នឹងគិតាដាចមាស ។
ពាក្យសុវណ្ណៈ កំមាននូយប្រហាក់ប្រព័លិនិមធម៌ខាងក្រោម=ថាងនេះ
ដើម្បី ។

តាមឯកសារចិន និង តាមសិលាចារិកខ្លួនយើងកំណត់ដីន
ដើម្បី ការឃុំសង្កាត់រាជរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ។ ការឃុំសង្កាត់ និង
តានិមិយម ឬ សោម្រាប់ តាមឯកសារត្រួតពិនិត្យ និងតាមឯកសារ
ពេលវេលាដីនិងពេលវេលាដី ។ តាមឯកសារត្រួតពិនិត្យ និងតាមឯកសារពេលវេលាដី ។

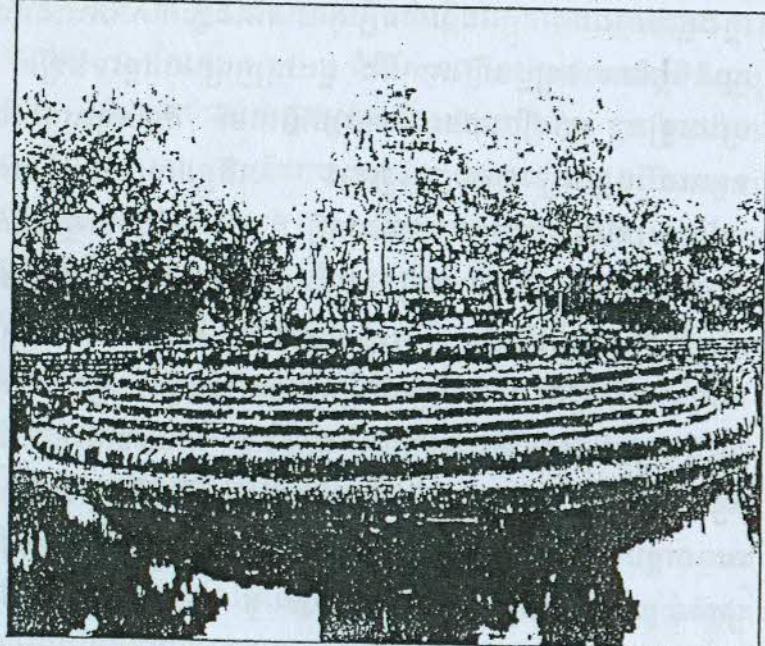
ការបង្កើតិនិមិយមនូវក្នុងខ្លួន ឬបង្កើតិនិមិយមខ្លួន ។

ព្រះថាងមិនការចិត្តតាមរាជរដ្ឋបាន និងតានិមិយម ។ ពេលនោះគេលើងបាន
« ព្រះថាង » និងបាន « នានាទាត់ » ។

* ពិធីរឿងការឃុំសង្កាត់ប្រជាធិបតេយ្យ និង ការសេសន្ត្រូនិរតាន និង យាយជ័យជាព្យាយ
ឯកសារិនិមិយមស្រីបំព្រឹកយើងត្រូវបានការក្សោ ព្រោះដើរតែងតែ
ត្រូវបានដោយរដ្ឋិត្យ ។ គេសេសន្ត្រូនិរតាន ជាប្រជាធិបតេយ្យ និង
ប្រជាធិបតេយ្យ ។

* រឿងនេះគិតាក្យ ៖ ខ្លាក់ក្សោគិតិត្រួតិត្រួត ព្រោះខាងក្រោម
ប្រព័ន្ធបិត្ត ។ ដែលឯកសារកំណត់នឹងការវិបត្តិក្ស និងពេលវេលាដី
កំណត់នឹងការវិបត្តិក្ស ។ សាច់ត្រូវការកំណត់នឹងដិលិមិយម
ដិលិមិយម ហើយជំនួសស្រួលដើរបុរិស្រួលក្សោ ។ ពេល
នោះឯកសារិនិមិយម បានយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាធិបតេយ្យ ។
ប្រជាធិបតេយ្យ បានដោយប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាធិបតេយ្យ ។ តែដែលកំណត់នឹងតែ
ត្រូវបានដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។ ប្រជាធិបតេយ្យ បានដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។
ឯកសារិនិមិយម ឬ ឯកសារត្រួតពិនិត្យ និង ឯកសារត្រួតពិនិត្យ និង ឯកសារត្រួតពិនិត្យ ។
ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។ ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។ ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។
ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។ ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។ ហើយយកដោយប្រជាធិបតេយ្យ ។

លក្ខណៈកាយសម្បទាន្វប់ត្រាន់គិចនិការ ហើយការលេងគេង
ត្រូវលេងច្បាសព្រឹមព្រឹមតាមក្បែរបុណ្យ។ នៅពេលលេងខ្លួស
ផ្ទុកសាមីដើមការត្រូវឱ្យយកស្អែក ហើយច្បាសរកចុះទីនៅច្បាស
ជាល់ពេត្រសាធារណ៍មាត្រាទីនាំកន្លែរសុភកម្មដីល
សិរីសុសិរី។ ត្រូវទៅក្នុងម៉ឺនិមីសារ

ប្រាសាណុវត្តន័យ

គិចនាមួកទៅស្ថាត់រាល់អេមខ្ពស់។

កាលពីសម្រាយដើម គេប្រើប្រាស់ថ្មីមួកគ្រួងការ និង ក្នុង
ការក្រួចរាល់រាល់ និង ព្រះសង្ឃឹម ។ ព្រឹករតែងរង្វីយេស៊ី
ក្នុងខ្លួស ឬ សម្រាយ ប្រកបដោយកំណលខ្លួនលើឯ៉ា ហើយ
មានការយកចិត្តទុកដាក់គិចនីមួយៗដើម្បី ។ អ្នកទាំងនោះ
មានត្រាទីជាមួកប្រើប្រាស់ ឬ ជាគេទែនិលតេងជួយទុកដាក់
អ្នកនៅក្នុងក្នុងប្រុកដោយមិតិតិតេលអេល ឬ ប្រាក់កាស
ទីនៅយ៉ា។

ធាយសារគ្រួងការមានត្រាទីសំខាន់ និង ចំណាត់សំរប់
ប្រជាក្រុងខ្លួន ឱ្យគេតែងសង្គតេយិញ្ញមានឆ្លាកសញ្ញាប្រកាស
ប្រាប់ពាត ឯឈោះមាននៅគ្រួងការដូល ជូយជាសាធារណៈតាមដឹង
ផ្លូវខ្លះក្នុងច្បាសរាជរាជក្រកម្ពាត់។

វិគិតគេគ្រួងការ និង គ្រួងការក្បែរមានការកិច្ចិយេឡើក
ពីត្រាកំណើយ កំណើនហោរដែលទាំងពីរប្រព័ន្ធឌែល៖ព័ា
« នៅគ្រួងខ្លួន » ឬ « នៅគ្រួងប្រព័ណិត » ។ នៅគ្រួងខ្លួន
ដែល៖ព័ាមានទូលាការកិច្ចិយេឡើកដិច្ឆិប្រវតណិត ឬ ជាគំរៀមខ្លាប់
ទូរប្រើប្រាស់នឹងទៀត នូចជាតិជិច្ឆួល និង ចេញចូល ពិធីទីនៅផ្លូវ
ដើម ។ បទគ្រួងកំណើនពិធីទាំងនោះច្បាស់ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជីសយោគិតិ
ត្រូវប្រព័ន្ធគ្រួងការ និង គ្រួងការក្បែរ ។ ប្រភេទគ្រួងខ្លួនដែល៖ព័ា
មានបទពិសេសមួយឡើតសំរប់នាកជិតក្នុងខ្លួនរយាភក និង
កុមារទ្រព្រឹតិបទ « ចំពោ » ។ សំលេងឡើងនូវបទបំពេរសំ
អ្នកអ្នយ ឬ បង្ក្រើដូចជាបំពិសប្រស់ជម្រាតិនៅទីក្រុងកំណើន ឬ

ពីបំណាត់ប្រចាំរបស់លោកខដ្ឋូយឱះនៅរុញបុត្រ កុស
ជិតាអ៊ូប្រសើរសំរាប់សង្គមភ្នែកធនេះពិនិត្យទួរទំនួល និង អគារត ... និ
មានសោក់ណាតក់ទាញវារុណ៍ហួយឱះនឹងផ្លូវលស្តែង ហើយថាទំងាំ
អស់មួយដីនឹត ព្រៃនេះលកសំលែងពត់ពេនិដីងារដូចខ្លួនបំពេះ
និងប្រាមណាយលំបាត់ដើម្បីដើរប្រស់លោក ។ លើសពីនេះ
ទៅទៀត គឺជាសេចក្តីស្សែហាអីជំនេះនូវព្រៃនិសទុលាឯជានេះ
ក្នុង ។

៣ ~ ប្រធានភ្នែកិច្ចុប្បន្ន

យើងបានដឹងហើយថា វគ្គត្រីពិណាទាមីសំរាប់កំណើរណា
ក្នុងប្រាមណា ។ តែត្រូវចាល់ឱ្យបានឡាយព្រះវាជិទេត ឬ បានមិញ្ញា
ដើលមានមហិន្ទិប្លឹង ជាប៉ូនកណ្តាល់ខ្លះដូចការទីនីងពានិរបស់រដ្ឋត្រី
ភាគរួម និង ការលាបណាល់ដើលតេបានបន្ទះល្លូយក្រី
សិទ្ធិទំនួលសំខាន់ៗ ។ ហើយតើពីអ្វីដែលឱ្យបានបានយើង
មួយឡានេះ យើងនៅត្រូវបានជួយបានឡាក ឬ ស្ថាន
ស្ថុគិត់ ឬ ជាមួយជ្រាវេះ ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនដិយបយកវិនិត្យនេះមក
កំណើរបុណ្យសាង ឬ បុណ្យកម្លោះ ឬ បុណ្យកាហែះ ឬ បុណ្យខ្ពស់
មួយឆ្នាំ ហើយនឹងបុណ្យខ្ពស់ជាប៉ូនប្រាកតណ្តាល់ខ្លះ ដើម្បីទិន្នន័យ
កុសលដ្ឋាននិងនូវដើលបានចែកបានទៅបានឡាក ។

វគ្គត្រីពិណាទាមី ព្រៃនេះនូវការិច្ចាបានចំណាត់សំរាប់ប៉ូនប្រុង
រដ្ឋត្រី និង ពិធីបុណ្យសាងសារ មានបុណ្យកម្លោះ បុណ្យកាហែះ
សិទ្ធិ បុណ្យអតិសភាប្រៃ: ពីឡានេះ ។

១៥. ទីនីងប្រាមណាទាមីសំរាប់កំណើរបុត្រ ដើល
មានពាយូចំណាត់ប្រាក់បានក្នុងប្រាមណាទាមី និងជាប្រាមណាទាម
សិល្បៈ: សំយុទ្ធឌ និង សំយុគ្រូចជាថីជ ។

- វគ្គត្រីពិណាទាមីថានេះជា មានខេត្តភាពណ៍ប្រើប្រាស់
មានសំលែងអំពួំ ដើលបានបញ្ជាក់ពីជ័យនៅលើ និង ថាមពលជំ
ខ្លួនក្នុងប្រាមណាទាមី ។ ដើម្បីជាការអំលីក
ចំណាត់ប្រាមណាទាមី គឺត្រូវបានដើលបានផ្តល់ចំណោះវិញ្ញា
សិល្បៈសាងស្តែងធម៌តិវិក ដើលបានបញ្ជាក់ពីថ្ងៃខែឆ្នាំសំខាន់ៗ ។ ត្រូវដើរ
ដើម្បីរាយក្រួងក្នុងប្រាមណាទាមី ។ គ្រប់ប្រុងប្រាយទៅក្នុងប្រាមណាទាមី ។
បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ ក្នុងប្រាមណាទាមី ៩
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៧
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៥
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៣
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ១
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ថាបានចែកបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។

ព្រះសង្គ និង ពុទ្ធថាណិស់ចោរីព្រៃនេះបានមានសារប្រើប្រាស់
ចំណាត់ប្រាក់បានជួយបាននិងបានបញ្ជាក់ សំរាប់កំណើរបុត្រ
និងវគ្គត្រី និងវគ្គត្រីទៅទៀត និង ព្រៃនេះ និង ព្រៃនេះ ។ ប្រសិទ្ធភិនិត្យលិខិតិវិនិត្យ
ប្រើប្រាស់ ពេជ្រាបានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៦
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៤ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ២ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ១
ពាមុខ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៧ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៣ ។ បានបញ្ជាក់ប្រាមណាទាមី ៥

៤ ~ ប្រធានភ្នែកិច្ចុប្បន្នខោដី

មកុសុយយើងប្រកបុរីយិករាជប្រើប្រាស់ប្រាមណាទាមីក្នុងគ្រឿងការ

ជាមួយជាកាលនោះបានទៅ គីឡូការសំភកលីហេតាយ
នៅ ១ យោលពាមសភាពការណ៍នេះ មានប័ណ្ណប្រភេទត្រី
ពិណាតទឹកបានបង្ហាញបញ្ជាក់ពីចាប់មិនដឹងទៅទែន បុរុខុស
ទូទាសមួយមុនអង្វែង បានបង្ហើតប្រភេទត្រីសំលេងស្រាល
មួយវិថែរ ។ នៅត្រីនេះជាផ័ត៌មឺនិងជាប់មិនដឹងទៀត មានឯករាយប្រចិតនិង
គេមានសំលេងនៅក្នុងរូបរាងណាងីដូចខិករលក គីឡូការត្រី
« មហាផ្ទៃ » ។

បេហាវី គីឡូការពិភាក្សាសំស្តីពី ពិបាទាហាត (ប្រុស) រាយការការពី (រកិ) ។ ហេហាវីហាមជីយ៉ា : « អូរជាតិគោរពិត្យ ឬ ផិលមាមលំអន្តរច្បែកច្បាច់មិនគ្នា ។ ដោយនិយាយសំដើរ
ចំពោះគ្នា ឬ ត្រី ឬ ខ្លួនបើករឿង « មោជិះ » ចំពោះសេះ
ផិលលើវិសាទិសំបែកដូចត្រូវដឹង ។ នៅគ្នាបេហាវី គីឡូការត្រីតិះ
សមិទ្ធភាពអង្វែង និងមុទ្ធនគ្គិនិលាចវិកខ្លួន ជាស្តីភាពរោចចាំ
(K100 មានសំគាល់គ្នា និង IC លេខ ៦ បន្ទាត់ d5) ។ តាក្សែ
នេះជាលេខ៖ត្រូវបំពើទៅប្រើប្រាស ផិលមាមការកិច្ចសំរាប់លេង
គ្នា និងមីនីត្រូវ សិលាចិវិកដែលបានប្រើប្រាស (K806 នាសំគាល់គ្នា និង IC លេខ ១៩)
កីមាមទាក់ទងជាមួយពាក្សែនេះដឹង ផិលប្រើប្រាសដូចត្រូវបានប្រើប្រាស់
បានដោយត្រូវប្រើប្រាស់ ។ តាមពិភាក្សានេះប្រើប្រាស់អនុវត្តន៍យការ
ហូវិង : « កវិមានហាត់ » ។ និងពិភាក្សានេះខ្លួនយើងបានស្ថាល់
កំងពិយរារ៉ីនិងគ្នាប់មិនបាន ។ ពាក្សែបេហាវីគីឡូការពិភាក្សាធិទាហេរ
មោជិះ > មោជិះបេហាវី ហើយក្រាយមកទៀតកំភ្លាយទៅក្នុង

មហាផ្ទៃនូចសញ្ញាប្រើប្រាស់ ។

ឯមទីរីយៈនៅត្រីមហេរ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះរាជរាជៈ
ពាលសំរាប់ស្អែច នាវិមាមត្រី ឬ កីឡាកម្មរាជរាជៈនិងគ្នាប់
សង្គមជាតិ ។ តែក្រាយមក ជាតិសេសតាមមួយក្រាយនឹង នៅ
គ្នាប់នេះ កីឡាយទៅជាប់នៅគ្នាប់សមាគ្លាសំរាប់ប្រជាកម្មខ្លួនទាំង
ប្រទេស ។ បុរុបេរិកសការនិងគ្នាប់នេះ ប្រហែលជាបណ្តុលមកពី
រាយការបែងចុះគ្នាប់នៅឯុទ្ធដែលដឹងទៀត និងជាប់បណ្តុលមកពី
មានការន្លាស់ប្រុង ឬ ស្មើរលីកទីនឹងនិងឯុទ្ធដែលដឹងទៀត និងជាប់បណ្តុលមកពី
គេសបាប់ពេលនៅក្នុងគ្នាប់នេះ ១៩៦៣ រហូតដល់ នូវ ១៩៨៣ ពេល
ដើលការដែន្នាកិតាលទីទូទាត់និងករង់មក បានធ្វើចុះហើយ បានជាប់បណ្តុលមកពី
ស្អែចចុះទៅលើរៀងរាល់ ហើយប្រហែលគ្នាប់និងការនេះហើយ បានជាប់បណ្តុលមកពី
សេដ្ឋកិច្ចសិល្បៈដីគ្រប់គ្រង់នៅក្នុងគ្នាប់នេះ ។

គ្នាប់ការណីតានីបីជីនេះហើយ បានជាប្រភេទត្រីនេះមាន
ប្រជាបិយភាពក្នុងប្រជាកម្មប្រើប្រាស់ខ្លួនរាយការ ប្រព័ន្ធដែង
មហេរជាប់បណ្តុលដីនិងមោជិះបេហាវីតាមតាមរបស់ជាតិ
នូវ ។ ផិលចូលចិត្តសិល្បៈមានកិត្តិវត្ថុ និងមីនីត្រូវ ។ មីនីត្រូវទៀត ចំពោះគ្នាប់
នេះរាយការតែណានី ឬ លាតក្រុជានីនូវដីនិត្យរបស់ទៅ ។ ប៉ុន្តែមួយរឿងប្រើប្រាស់ទៀត
ជាប់បណ្តុលដីនិងការងារ ទៀតក្នុងជីវិត និងជាប់បណ្តុលដីនិងការងារ ឬ
ការងារបានរីនិងរាយការ និងការងារ ។ ទៀតក្នុងជីវិត និងការងារ ឬ
ការងារបានរីនិងរាយការ និងការងារ ។ កីឡូការត្រីនេះជាប់បណ្តុលមកពីគ្នាប់

រាជមានប្រកតមកពីរូបភ្សោ គឺសំដើចំពោះជនជាតិតណ្ហូនុយសី និង
ម៉ាទ្រ ដើលស្អែកថ្មីសាសនាកិស្សាយ* ។ ឱ្យផ្តល់ឈុមុនសតវត្សទី
១៩៤-១៦ គេការណ៍ព្រាប្លាច្ញាសាសនា និង ព្រះពុទ្ធសាសនា ។
ពាក្យប្រុង គិតចេញពីពាក្យ ហ្មាត់ (MVA) ដើលជាភារៈមួយ
របស់ប្រធៃនតណ្ហូនុយសី ។ នៅក្នុងពាក្យនានាដូរកំបានតាំងតាម
ដែរថា ដើមឡើយខ្លួនយើងបានទទួលប័ណ្ណធមិត្ត-បាយធមិត្ត តាម
រយៈរូបភ្សាប្រាប្លាឯណ៍ ពេលគិតុកតណ្ហូដើលការណ៍ព្រាប្លាច្ញាសាសនា
មកពីរោះថ្ងៃ ដើលរាយតិតការបាយការទាំងអស់នឹងនិតសិទ្ធិជាបុ
មួយរយក្សែ គិតារម្លូវបុប្ផិនសំរបស់ប្រធៃនកម្ពុជាយើង ។

សូមបញ្ជាក់ថា ជនជាតិសៀវភៅដើលមានទីតាំងដើម្បី
យុណាគារ កំបានទទួលត្រួតពលនៃប្រភេទសិល្បៈយើកដែន:ពីរូបភ្សោ
និង ជនជាតិម៉ែទ្រដើរ ក្រោយពីភាពយុទ្ធនាគារនូវការងារៈ
សតវត្សទី ១៣ - ១៨ នៅក្រិស្សសការ ។

សាច់គ្រឹងដួនបន្ទូស ដួនកញ្ញាកំរែ នូចការយិករាបស់
សិល្បៈការដើរ គិតិក បង្កើសរូចកញ្ញាកំទិញពាក្យដើងស្អែ ហើយ
ផ្តើមការចំណេះដឹង ។ ព្រឹកឃើមសំប្តារទៅដើរយុទ្ធនាគារយើង
តិច ៣ រហូតដល់ ១៣ ។ ឱ្យផ្តល់ឈុមុនសតវត្សទី ១៩៤០ ពេលមាន
ការទទួលក្នុង ។ គេបានរាយបាត់កកព្រោកទូទៅដែរថែរោះពេរការនៃ
សាច់រឿង តែកើមបានធ្វើឲ្យបែងចិត្តសិកិចជនព្រាប្ល់ព្រោះដើរ ។
ការពិតមានភាពរបៀបព្រាប្ល់ព្រោះ គិតើយសារការសំដើរបស់
សិល្បៈប្រកតមកបាន ។

ទីកន្លែង ១ សាច់គ្រឹងយើកដោក ទាញរាយមុនវិសិល្បៈការង្រៀនបំ
ចូលនូវអ្នកដើលត្រូវសំដើរ កំណើចជាពេលសិកិចជនព្រាប្ល់របៀប
សង្កែរ ឬ កំសត់ ព្រោះជាសាច់បទពិធោ៖ ។

អ្នកនិតម្លៃបទក្នុងជាមុនសិល្បៈមានទេកាសលួយ ឬ កំជាស្អាត
ដើលមានលក្ខណៈ: គ្រែនិងចំណូលចិត្តរបស់ប្រជាពាក្យដើរ ។
ពេលស្អាតបំពុលប្រភេទត្រីមេ: គេតែងស្រើដើម្បីពិនិត្យការព្រៃក
ដើរ ពិសេសជីវាតាមសំណើតាមជនបទ លំអាមេរិយកាលព្រៃក
ពាណិជ្ជកម្មស្របាត់ និង ក្នុងក្រុមបែកត្រូវ ។ មទ្ទេ:ហាក់
យើងច្បាសមុទ្រដែលឈើនិងលើយ រលកបាត់ក្នុងបែកខ្លាយម្បិចកំនើង
មាត់ប្រចាំថ្ងៃ ឬ ថ្ងៃដែលឈើ ។ រលកខ្សោយចំណេះសក្សោ: ព្រាប្ល់បានដើរ
លាយជាយទៀត ត្រូវជាតិបែកសុខ បានល្អឥន្ទាមរាយមុនវា យើង
ក្រោមនៃសំណើក្នុងក្នុងបំបាត់ ។

ចំពោះទីក្រុងក្នុង: មិនមែនជាទាក្យទីទេ នៅរឿងបំបាត់
ខ្លះ: និង ក្រុងក្នុង: គិតើបង្ហាញបញ្ហាកំណើនលក្ខណៈ: មួយមិនមែនជាបាប
របស់ខ្លួនដើរ ។ គេបានយកសាច់បទក្នុងការដើរខ្លះ: មកបញ្ហាល
តែក្រុងទីក្រុង គិតិកដើរ ដើម្បីបំពេញបែកមុខសម្រេស់ទាំងស្អោះយើក ។
ការក្រោយជាមុនបញ្ហាបំបាត់រួម: ពេលជាយុវវិត្តិនកប់រយឆ្លោះ ជាយ
ស៊ីរប្រជាពាក្យដើរ បានរចនាកែងច្រើនទៅតាមបែបបទនិស្ស័យរបស់
ខ្លួនបានចាក់បុសជាបំបាត់ប្រព័ន្ធបែងបំបាត់ គិតិក្រុងការ
ប្រយោជន៍ ។ ជាក់ស្អែនិសិល្បៈយើក បានទទួលក្នុងប្រជាបុរី
ការ ព្រោះបានរាយច្បាបក្នុងសាច់យោមប្រជាពាក្យដើរក្រុមប្រ
ជាមេរិយ ។

* រូបភាពរាយដែលបានបង្ហាញ

៦ ~ ប្រធានក្បាសជាមុន

ហាត់ក្លឹងបាសាកំដូលពីសាណះក្លឹងយើក ព្រោះមានភាព
នាល់ ហាត់ និង គិតកិច្ចជាយសវ្តីកស្សា ។ ហាត់ក្លឹងនេះ
សំរាប់កំណើនឈ្មោះទៅបាន « បាសាកំ » ដើលបានទទួលខ្លួនឯកសារ
ក្នុងវិបីនីក្លឹងផ្សេងៗ នៅពេល តាមរយៈប្រជាពលរដ្ឋរក្សាទាំងក្រោម
ជាអ្នកបានឲ្យបើក ។ រួមចិនជាតិយុទ្ធសាស្ត្រ នូវរក្សាទាំងក្រោម បានឱ្យរក្សាផ្លូវ
និង យកលំចាមពីឈ្មោះ « ហី » ទិន្នន័យ ។ ទិន្នន័យឯកសារយើងកំបាន
ឬបើមីន៉ែ:ពីឈ្មោះ « តែកលើង » ឬ យុទ្ធសាស្ត្រ ហើយរដ្ឋភាពក្នុង
មីន៉ែឈ្មោះបាសាកំ ដែលមានឯកសារ:ប្រើបាយដោយក្រោមឈ្មោះ
និងឈ្មោះជាយក្រឹងបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។

ឱ្យឯកសាររបស់ឈ្មោះឯកសារឲ្យបានឲ្យបើកបាសាកំ មានកម្រិត
ខ្លួនឯកសារ ។ ហាត់ក្លឹងនោះក្រោមរាលិកធម្មរិតមានចំនួន
២២១៩ តែបានរក្សាយ បុ មានឯកសារ:ទាំងមករារចិនខ្លួន
សារសូវខកណ៍ប្រចូលទូលនានីកំណើន ។ ព្រមទាំងបានឲ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយ
ទិន្នន័យឯកសារដែលបានឲ្យបើកប្រើបាយឱ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយ
ដោយ ២៤១៩ និង យកលំខ្លួនមកបានឲ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយក្នុងសម្រាប់
តាមទំនួរបាសាកំនៃមានចំនួន ៤៨១៩ ។ ដោយមានការវិភាគនៃ
ឯកសារដែលបានឲ្យបើកប្រើបាយត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយដោយតាមការរាយលំដើរឡាយលូន
បិណុលទៅពីឈ្មោះ រាយមាត់ទារាងឯកស្តីក្នុងបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។ កោរប់
ឱ្យកសារដែលត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយ ដែលជាវិនិយោគរបស់សង្គម
ជាយក្រឹងបានឲ្យបើកប្រើបាយ « បាកំង » នៅមានចំនួន ១៦១៩ មក

ប្រពេន្យ ដោយត្រាក់តែក្នុងលើកទំនួរមេដីពាណិជ្ជកម្ម ។ សំណ្កោត
បំពាក់ដោរក្រោមរាលិកធម្មបុរីធម៌ តែកលើង និងហាត់
បាយឈ្មោះទៅបៀវត្សប្រុស ។ ក្នុងស្រី ឈលចូលមកដល់ស្រីក្នុងទីនៅ ។
គេបានឲ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយដែលឈ្មោះទៅបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។

ឈ្មោះបាសាកំនេះ: នៅក្រោមឯកសារ:សំគាល់របស់ខ្ពស់នៃបាន
ឲ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយ និង ក្រោមដែលសិល្បៈរក្សាទាំងក្រោម
ដែល តែតែ វិលរដ់ តាមទំនួរដីផែីម ។ ទាំងបាសាកំដោយក្រោម
ឈ្មោះឯកសារដែលឈ្មោះបានឲ្យបើកប្រើបាយ ឬចូលឱ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយ
ឬសម្រាប់ឈ្មោះត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយដោយមិនត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។
បានឲ្យបើកប្រើបាយដោយក្រោមឈ្មោះក្នុងក្រោមឈ្មោះ ។

៧ ~ ប្រធានក្បាសជូនខាងក្រោម

ការអប់រំដោយការសំចាក់ និងទាំងរបស់មគុស្សសំរាប់
ឈ្មោះរក្សាទីក្រុងឯកសារ និងមានឯកសារដីមួយក្នុងសង្គម ។ តែក្នុងរបៀប
គ្រួចឱនីកត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយក្នុងលើកទំនួរ
ស្មីបំពាក់ដោយត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។ ដើម្បីពិនិត្យការបង្ហាញ ។ ពី
ភាពីនេះគ្រួចឱនីកត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។ តែគេងត្រួរ
ឱ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយត្រូវបានឲ្យបើកប្រើបាយ និងក្រុងសាដ្ឋាន នៅក្រោមឈ្មោះបានឲ្យបើកប្រើបាយ
ខាងក្រោម ដីសំលាប់ឯកសារដែលបានឲ្យបើកប្រើបាយ ។ ក្នុងត្រួរ
ឱ្យបានឲ្យបើកប្រើបាយដោយក្រោមឈ្មោះក្នុងក្រោមឈ្មោះ ។

ការប្រពេន្យជូនដោយក្រោមឈ្មោះ និងឈ្មោះសំដីតាមការ ។ តែមាន
លាយក្រោមក្នុងក្រោមឈ្មោះនៅក្នុងឈ្មោះ ។ តាក់ខ្លាស់ខ្លួនបានឲ្យបើកប្រើបាយ

ខ្លួនពីត្រូវបង្ហាញទីផ្សារនេះ
ដើម្បីសារិយោទ (និងនិរន្តរការ)
ឯុទ្ធសាស្ត្រនៃប្រជាធិបតេយ្យ

Cambodge et Cambodgiens

ស្ថាត់កំពុងដឹងភ្លាយ ដីលជាបោហុការមេដុញ្ញប្រជាកំត្នោះការគ្រោះ
ត្រាប់ ។ ចំណេះថាថីគោរមេច្បែងគេម្នាក់នៅ ឬ ព្រៃងជាដឹក
គិត្យាក់ជាមួកមួល ឬម្នាក់ចៀតាមួកមួល ដើម្បីអាយុស្អាលចុះឱ្យ
ស្ថាបីតែគោរមេច្បែងគេតាមរយៈណាស់បាន ។ ម្នាក់នៅពីរឡើងលើភាគ
មកញ្ញា៖ម្នាក់ដែចំរំ តាមចិត្តទៅក្នុង សុភាពាមសា រាជចិត្តកំ
ស្ថាប់ដែចំដីនាមជាមុរហ្មតដីលីខិបញ្ញប់ ។

៤ ~ ប្រធែលចំស្បែកចំខ្លួន

សំរាប់ការប្រព័ន្ធម្នាក់មួល ធម៌ហួតេតាព្រៃណី
ស្រីគុំណូនារោះទៅ គោរមប្រកែទៅកំបុកកំបុងចៀត គិត្យកោទចំរៀង
ភាពយ៉ែ ។ ម្នាក់ដីលីឡើងមកប្រព័ន្ធនូវលើភាកសមួលទៅតាមដីនូវជាតិ
ប្រុសចោរយប្រុងប្រយោះប្រុសតិប្បម្មលាភស់រាជមុណ្ឌ គិត្យឯលក្តណា៖
ប្រព័ន្ធម្រាត្រា សំរាប់ជោះសាយបញ្ហាតាមរឿងព្រៃង បញ្ហាសង្គម
សុភាសិត . . . គោលិកបញ្ហាខោះមួលដីព្រៃងបញ្ហាសង្គមកំ
រាងស្រី និង ប្រុសដីលជាក្នុវិរាង គិត្យការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្លូវ
ទៅការការយល់ដឹង ។ គោតែងតូលសំលែងម្នាក់ស្ថាប់ហើរតិលុយ
ចុះពារោះពាក្យសំណ្ងាត់ និង ចម្លើយាបស់ម្នាក់នៅពី ឬ ដូចកាលជាប់
សំណើចំលើម្នាក់ដោយទិន្នន័យទៅតាមដី គូរសិទ្ធិសរស់រោះ
ព្រោះគេមិនដីលទ្ធសុំ ឬ មិនតិកស្អាមដីល ។ គ្រោះរាយៗមាន
លក្ខណៈកំព្យូរកំបាតកាទាមពាក្យកំស្គាន ឬម្នាក់ចៀងកំក្រួចមាន
ការវិការចុះស្របតាមដី ។ ចុះពាក្យសំដីលបាយ ដូចកាល
រាជចិត្តលក្ខណៈប្រកោទសិទ្ធិជាងម្នាក់ដែចំខ្លួន ដីលជាបោហុការ

នាវកទូ: អ្វែមខ្លាស់មិនសូវហើយនូវប៉ះទៅថ្ងៃទាំង ។

ប្រភេទចំពោះរកដោយៗ៖ គេរកចុងក្រោមសំដែនជាសាច់
រឿងដីលតេហ៊ង « ភាពឃឹង » ។ ឬតើត្រូវប្រើតាម
ចិត្តលក្ខណៈរបស់រកដោយៗដីល តើភាពកំបុកកំប្បែងដោយធម៌រាជ
យករឿងកំស់តែមកសំដីនូវបានទេ ។ ប្រសិទ្ធភាពត្រូវនិយាយពី
ភាពកំស់តែ កំមិនត្រូវទាញទួលស្ថិតិកជនច្បែងចុះក្នុងមោះ
សញ្ញាណនាមឯកសារក្នុង តែជាពាពកំស់តែក្នុងសំណើចំណុច ។

ប្រភេទចំពោះថាទី និង ភាពឃឹង គេប្រើបានសំដីនូវបានទេ
ឬរួមឱ្យលាក់លិចសាងរណៈដែលឱ្យកំនើនរិយាយការ ពីដីបុណ្យ
សាសនា ពីធីសម្រាប់សាងរណៈរឿង ស្អាម ផ្លូវ . . . ។ គោចប់
សំដីនូវលោលយ៉ា ក្រោយបញ្ចប់ក្នុងធមុន្យរហូតដីលបានកំ
កណ្តាលរាជធានី ឬ រហូតទៅតីនីត្រេ:ភាពិស្សន៍:ប្រាក់លោ ។ ប្រជាប់
កាលពីខ្លួនឯមិយាល័យស្អាមបំណានសំណើតាមជនបទ ។ គេ
តែងប្រក្បតប្រកាសហោត្តា ដើម្បីធ្វើដំណើរកាត់ពីក្នុងធមុន្យរ៉ូមិ
ធមួយ ដីក្នុងថែរិយាយនេះនៅ ហើយត្រូវក្រឡូលូលំខូយ និង
អង្គ មួយ ចាម ន្ទៀន សំរាប់សំរាប់ និង ដិល្បាក់បាយហូត ។
មានពេលខ្លះ: គេស្រួលប្រាការតំណាក់ទិកក្នុងនិច្ចេះដើរឲ្យស្អាម
ប្រភេទចំពោះទាំងពីរនេះថ្ងៃ ។

ឬតើប្រភេទចំពោះថាទី តាតប្រើបានទិន្នន័យប៉ះមុន្យ
រួមចាស់ ។ ឬប្រភេទចំពោះរកដោយៗ តាតប្រើបានធមិយាល័យសំ
រួមចាស់ ។

៤ ~ ប្រភេទស្រួល ឬ ប្រើ ឬ ប្រិទ្ធផ្លែវ :

ឯកសុគ្រល់នៅមុនសំណើដីលកាលទៀតីនីមួយៗ តេហ៊ង
« ប្រើ ឬ ប្រិទ្ធផ្លែវ » ។ ឯកសុគ្រល់នៅចុះមកព្រាមដីល
ស្រួលមាននៅសេសសល់តែក្នុងទិន្នន័យស្រួលស្រួលប៉ះ-និត្តរមានជ័យ
និង បញ្ហាយមានជ័យ ។ វិនាទោនៅត្រូវឱ្យបុរី បុរីមួយ សុវត្ថកែត និង
សុវត្ថិភាព តេហ៊ង « ចំពោះថាទីក្នុង » ។ ឬតើកិតមានប្រជាប់
ប្រើយកាត់ទីនិងប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ ព្រាត់ក្នុងធនាសម្រាប់
ស្នើបាត់ត្រូវឱ្យបញ្ហាប៉ុទាំងប្រើប្រាស់ប៉ុកិច្ចិយតាមត្រូវឱ្យប្រើប្រាស់
នៅក្នុងព្រាត់ សិល្បៈករនៅត្រូវឱ្យមានបានការការប៉ុកិច្ចិយកែងកែង
មកសំដីនូវបង្ហាញប្រើប្រាស់នឹងស្នើបាត់ បានទូលាការកំច្ចាស់ព្រាត់
ទស្សនិកជំនួយប្រកបដោយជាតិជ័យ ។ ការបានទូលាការលើប៉ុប៉ះ
ដែល គិតយោលទៅតាមសាច់គ្រឹះមានទិន្នន័យដែលជាយុទ្ធសាស្ត្រ និង
កំប្បែងប៉ះក សមជាតិយសំឡូនប្រជាធិបតេយ្យស្រួលប៉ុកស្រួលប៉ុកិច្ចិយការ ហើយ
មានលាយជាតិយក្រោមកាសាយ៖នេះ ។ បញ្ហាប៉ុកិច្ចិយកែងកែង កំមិនត្រូវឱ្យប្រើប្រាស់
ប្រើប្រាស់បង្ហាញប្រើប្រាស់សុវត្ថិភាព ។

- « ប្រើ ឬ ប្រិទ្ធផ្លែវ » ជាត្រាមកាសារបស់បង្ហាញប្រើប្រាស់
រួម ហាមជុំហ៊ា « សហរដ្ឋិភាព » ឬមុន្យពីភាសានៅទី
កណ្តាលសិរិយាយជាតាមដីលយ៉ាង ឬ តាមស្អាមប៉ះ នូចជាប៉ះដូច
ប៉ះត្រូវ ប៉ះត្រូវកំ . . . ។ ប្រភេទត្រូវប្រើបាន គិតមាន

រាជ្យក្រុមពាណិជ្ជកម្ម កំព្រឹមរូបភ័ព្តិសិទ្ធិដើម្បីសុវត្ថធនកលាសន៍ធម៌
ពេលវេលាទី ១

នយោបាយខ្លួនរបស់ខែលស្រួល

សំឡែងទាំងអស់ : ពីមានអនុសកភាពទៅ គិយាលទៅតាមលទ្ធផាង ឬ
បុំណ្ឌូគេប្រើស្អែកហូលដើមីមួយ ដើម្បីជាយស្រួលលាយនិងវា
អារក្សង់ ដូចក្នុងសំណង់ស្រួល ឬ និង ម្នកដិលមកលាយថ្វាយ
នៅអ្នកបានរាជរាជ ឬ តាមសព្វភាពរបស់ការការិយាល័យ ការប្រើប្រាស់
ការងារប្រចាំថ្ងៃ ។

ឱ្យការពេះក្រែង : ការណិតបំបាត់រាជក្រុម ក្រោមធនាគារ
មានការខ្លួនរបស់ខែល ទៅបានបន្ថែមបំបាត់រាជក្រុម ឬ ប្រើស្ថានសម្រាក
សំណង់ចំណែងគិត ឬ ស្ថាបន្លំស្នើសុំ ស្ថាបន្លំ ដែលការណិតបំបាត់រាជក្រុម
នឹងឱ្យការពេះក្រែង ក្នុងស្នើសុំ និង ស្ថាបន្លំ ដែលបានបន្ថែមបំបាត់រាជក្រុម
ស្ថាបន្លំ ឬ ការណិតបំបាត់រាជក្រុម និង ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់រាជក្រុម និង
ស្ថាបន្លំ ដែលបានបន្ថែមបំបាត់រាជក្រុម និង ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់រាជក្រុម
និង ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់រាជក្រុម និង ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់រាជក្រុម

ឱ្យក្រុម : ការរំពឹងក្រារជំនួយដ្ឋី គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ
ការរំពឹងក្រារជំនួយដ្ឋី គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង
ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង
ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង
ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង

ចុងជីវិតរួចរាល់ ឬ យកកំណើនតាមវិញ្ញាណលៃតួអី ។

នយោបាយខ្លួន

- ខ្លួន ស្ថាបន្លំ និងស្ថាបន្លំ យាយពាថិជ្ជមឺន យាយពាថិជ្ជមឺន
បង្កើតរួចរាល់រាយ ក្រោតិមិត្តធម៌ សេសនិន្តនាយ
ធ្វើឱ្យការពេះក្រែង សេសនិន្តនាយ ។
- អាយុយ ខ្លួន អាយុយគិតិរាយ ជិលជាយបង្ហោះ
ស្ថាបន្លំ និងស្ថាបន្លំ បានបន្ថែមបំបាត់រាជក្រុម ។
- ដើម្បីជាប់រង់បង្ហោះ ដើម្បីជិតសំរីស៊ែរ ព្រៃកហៅឱលោកម្មាស
ច្រកច្បួនពីតាងណា ? នូវដំប្លាស្ទៃ ព្រៃកហៅឱលោកម្មាស
ប្រកុម្ភិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ ។

ជិតសំរីស៊ែរសាន់ទូលាយឱ្យ គេប្រើបង្ហោះនយោបាយខ្លួន
តាមរឿងការសំណង់ដែលបានរួចរាល់ ។ សំណង់ដិតបញ្ជាប័ការពេះក្រែង
ក្នុងគ្រប់គ្រងគិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំប្រកបសិល្បៈ ជិតសំរីស៊ែរ
ពេះក្រែង ឬ ប្រកបសិល្បៈ បានបន្ថែមបំបាត់រាជក្រុម និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ
សិល្បៈ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង
ស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង

- គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ បានបន្ថែមបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង
គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និងស្ថាបន្លំ និង គិតបំបាត់និង

² នូវ = នូវជាបង្ហាមពាណិជ្ជកម្មសំណង់សំណង់ទូលាយឱ្យ ក្រោតិសិទ្ធិប្រើប្រាស់តាមវិញ្ញាណលៃតួអី ។

(ពាណិជ្ជកម្មី ការបង្កើលដើរការអ្នកវិញ្ញាបីយ នឹងតាត់បង្ហគ
បិនទួលដើរការទី២) ។

សំខាន់សំខ្លែងទូទៅនៃភាគី :

- លាមើយលាមាត លាមស់ត្រប់ព្យាតិ សត្វាមប្រសស្សី
សុមចូននរណី ត្រជាក់នៅថ្ងៃខែ កាយសុធម៌
១២០ ឆ្នាំបីយ ។
- លាមើយលាម្យដ លាត្រប់ចិនខ នូវលាមយប់លេង ។

សំខាន់សំខ្លែងទូទៅនៃភាគី :

- គេលើកញ្ចប់នូយល្បែងបុតីល្បែងម្នាក់ ធ្វើយប់ស្រក < នូយ
នូយឃើយ ! > ជាមុនរីនិងបន្ទូលើយ ។ បុគ្គលិកប្រើប្រាស់ស្រក
<ឃើយឃើយ !> មុន ។
- ឃើយឃើយ ! ផ្លូវលាក់តាមឱ្យ ឬកប្រុកមិនដឹលបញ្ហ
ប្រជុំដីបី ដីលើដីហក បែកក្រឡូចិកត្រី
ប្រជុំដីបី បែកក្នាំងត្រីខ ។
 - ឃើយឃើយ ! ស្រីឃើយស្រីស លក់ដីទ្រាំង
បាយនៅពេញន្ទាំង មិនយកដីក្រឡូយ រដ្ឋូយកំដែះ
ដីប្រឡេះកំដីនូយ មិនយកដីក្រឡូយ បាយនៅពេញន្ទាំង។
 - សក្ខូចបង់ម្នាយ តត់នៅត្រឡប់ បង់បើកតាកេក

ជាប់ត្រីកញ្ចប់ដៃ១ ។

- ឃើយឃើយ ! ស្ថិនីឃើយស្រីស្ថិនី នូយជំនាប់ទ្រូវឯ
ឲ្យទាក់ន្ទាំងបង់ ហុបតាមឱ្យកិតិក ម្នាយប៉ូប្រាក់ពីរិនិង
ឲ្យទាក់ន្ទាំងបង់ ន្ទាំក្រាយរៀបការ ។
- ន្ទាំនេះឱ្យកិតិក ន្ទាំក្រាយទិកត្រី ឃើយឃើយឈើរិនិងបង់
ន្ទាំក្រាយរៀបការ នូយហើយិនិងបង់ ។
- ឃើយ ! ឱ្យិចត្តុយកិតិ ិត្តិឃើយកុំយក
យកក្រាលក់ទៅពេក ដេ:បិនិនៅថ្ងៃ
ឲ្យពេទំពេកជាត ទៅពេកជាលែលលាយី
កំប្រាប់ ទៅពេកចាប់ថ្ងៃ ។
- ឃើយឃើយ ! ផ្លូវលាក់ម្នានីបុប្បន្ន
បង់ឃើយិកកុំកិតិ នូយសុធម៌ណាស់
សុីវិចប្រាក់ខ សុីប្រុកប្រាក់ន្ទាំង ២
ឃើយិនិងបិនិនៅថ្ងៃ ។
- ឃើយឃើយ ! ផ្លូវលាក់នៅលើមេយ បានបីទាក់ត្រីក
បិនិនៅពេញន្ទាំង ដេ:ស្ថិត្តិក់
ដេ:បិនិនៅពេញន្ទាំង ឡានដែនដែន ។

^១ កញ្ចប់ដី កញ្ចប់ដី

^២ ូន =បុប្បន្ន

^៣ លុបុ =ដុរាប់

- អាយដីយ ! ក្នុងបាយដីយ ក្នុងបាយដីម
បណ្តាញក្រឹមលោក ព្រោមកុដិលោកតា លោកក្រឹមដីព្រោម
ដែរបន្ទូចបណ្តាសារ សោមជាក់គុរី លដ្ឋលោកតាបូនអន្តោ
- អាយដីយ ! តាក់ទីនឹកលោកដីរ តាក់ទីនឹកលោកដីរ
បានដីពីគ្មាន មិនដើលបានលែង ម្នាក់មួយ^១ ។
- ស្រីសង្ឃឹមកុក ក្នុងលីតមុខ គគុម្ភិមត្រូវ^២
ប្រសិទ្ធភាពកុក សំបុរគក្សាសងារ សំបុរគក្សាសងារ^៣
- មាសធីយស្រីមាស ក្រឹមដីព្រោមឆ្នាំ
ហើរបាលក្រុមប្រាយប្រាក់ បីបាលទីរួមបាល
បិនបុណ្យមិនស្ថិត ហើរបាលក្រុមប្រាយប្រាក់
ចិត្តិសកិតិ^៤ ។
- នូនធីយស្រីនូន មួចឆ្នាំក្រុម ឱ្យបិនិជ្ជមុន
បងចាប់ទៅក់ មួកកំនូនមិនលែង ឱ្យបិនិជ្ជមុន
វិកធម៌បាយជីវិត^៥ ។
- សូសធីយស្រីសូស បងចាប់ទៅបាល មិនម្នាយបានលែង
ប្រទេសស្រីកាប់ ប្រទេសិក្សាប្រើបាន មិនម្នាយបានលែង
ទំនុកបងចាប់^៦ ។
- បងចាប់ស្រីសូស បងចាប់ស្រីសូស ស្រីសូសកាទ់ត្រូវ
មិនទាក់បាលមិនកិត្តិ^៧ ។
- ពិចសស្អាប បាលសកុម្ម មេហីយឬ៖ប្រឈរ

^១ អុំ = អុំ : បទដែលបានរៀបចំឡើងដីរួមប្រាយប្រាក់ ។

^២ ភាពុ = ភាពុ

- ក្រឹមដីទាក់ទាក់ រាលាបារិទមយក រាលី៖នីនីកទ្វាក់
ក្រឹមដីទាក់ទាក់ លោមជាក់ក្រាលលី ។
- ពិចសស្អាប បាលសកុម្ម ស្រីសោដ្ឋិកុយ
ក្រុមសេវិក ចាស់មួកបាលសេវាត គេធ្វើបញ្ជូ
ក្រុមសេវិក មួចផ្លូវលោកសារ្យ ។
- ផ្លាល់និច លោចត្រូយប្រុមី ស្រីលាត្រៀត្រូវ^៨
ផ្លាល់និច ស្រីលាត្រៀត្រូវ ។
- ផ្លាល់និច ត្រពាំងមានលើឯង បងយកដើរបាន
ត្រពាំងនិច រាយមិនតាន់ បងយកដើរបាន
ជស់^៩ នៅក្រោម ។
- សេកដីយសេកដីសេក សេកដីពាក្យតេ សេកកុំភាលីន
សេកទុំមេកូស់ គិតហើយសព្វីឯង សេកកុំភាលីន
សកសុបងសិន ។

១០ ~ ប្រធែលក្រុមិនិងយុវជន

ត្រួតធែលុយវំហាលភាពរស់រដិកប៊ូក ដើលភាពទាក់ទាញចិត្ត
ប្រកស្ថាប់ចុំរំភើសប្រាយបាលមួយីនឹង^១ ។ ត្រួតធែលុយវំហាល
លេងតេគ្បីដិជិបុណ្យដើលមានភាពសប្រាយវិករាយ ឯុទ្ធតីដិជិ

^៨ ទាក់ទាក់ = ទ្វាក់ទ្វា

^៩ ស្រីសោដ្ឋិកុយ = ន្វែងិចិចុយ

^{១០} រាយមិន = រេស់រេ

^{១១} សេកកុំភាលីន = សេកកុំភាលីន

មុខព្រៀត់មាត់ ត្រីក្រលពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល គិតធមេញ្ញា
សិលវិធីថ្វីក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល ។ នូវក្រក្រាយគេ គិត្យស្រី
ជីង ត្រូវក្រប្លុសម្នាក់ ។ ត្រូវការទិន្នន័យសេចក្តី
ដើម្បីសែនីអ្នកតាមមេដៃ:ផ្តល់នូវក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល ។ គេចោរ
ចង់ត្រូវការពាមសភាពបុរស ជីង នានា នូចមុនស្សាធាទាដែរ ពេស្តិត
ជីងការពេស្តិត ។

ទីនឹងត្រូវការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល មានគុណការយស្សាម្នាក់ជំនួយ
គណនាលទេ ជាអ្នកតែសករដ្ឋាភិបាលមួយយោបាយទៀតក្នុងសេល់ទាំង
បុណ្ណាសង្គមីយបន្ទាន់ ។ ក្នុងមួយឈរះៗមានជីង មាននូវ ពាប់ចុងមួយ
ថ្វីក្រ នហិយសុខពេជាតាក្យកំបុកកំបុក ។ ធម៌របស់គេមានការ
លើកសរសើរចំពោះថ្មាក់ដីករា ឬ នូវក្រុមបុណ្យ ។ ចុះតុលាបក្រុង
បន្ទាប់មកចុះតុលាបក្រុងការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាលសេចក្តីបុរាណ
សារី ។ ពាក្យការណ៍:ជាតាក្យ < ិន > មិនផ្តល់ស្ថាប់សេចក្តី
គិតធមេញ្ញាភិបាល ។

ទំនុកទំនើរសេចក្តី:មានជាតាក្យកំបុកក្រុងការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល ។

- ១ - ឆ្នាក់គ្រៀង : កណ្តាលព្រៀងដែកដីយ ឬ : លោកទុំដីកស្សាយ
- : ស្រុកដីកស្សាយ - : ដីយអង្គសម្រេចខ្លួន
- ២ - ឆ្នាក់គ្រៀង : ឯណាតីយ - : ឯណាតីទេ
- : នូវឯណាតីយ - : នូវក្រុមបុណ្យយ៉ែង ។

^៩ ពាក្យការណ៍:ជាតាក្យកំបុកក្រុងការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល ។ ការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល និងការពាមក្រចំឡើករដ្ឋាភិបាល ។

៣-	-	: ឱហាយក់ត់ម៉ាស្បី
	-	: មេម៉ាយក្រុណីតី: - : នូវអេម្ចារ ។
៤-	-	: មានម៉ោកាក់ - : ចាក់មួយជុប
	-	: ប្រពន្ធផ្លូវខ្ពស់ - : មីត្តិរាជាយ
	-	: ប្រពន្ធដីក្រសា - : បីដែកកំរាត់ស
	-	: កាលបឹរាជ្យេវ - : សើយលាត់រៀង ។
៥-	-	: ទ្វីមិនទ្វី - : សមិនស
	-	: ពាក់រោគរៀលក - : កំគីរ
	-	: ក្រលេកមិលលើ - : កំបុង
	-	: ក្រលេកមិលចំ - : ព្រៃគីមិត្រាយ ។
៦-	-	: ក្រុងក្រុង - : នូវក្រុងកំ
	-	: លោកទុំបានស្រោះត្រា - : ស្រោះបានស្រោះត្រា ។
៧-	-	: មានមួយសេត - : ទៅទិញមេរី
	-	: ប្រពន្ធបានទ្វី - : លាបចេស
	-	: ប្រពន្ធយិងលូ - : ឲ្យដើរជិត
	-	: ប្រពន្ធយិងកំពិត - : ឲ្យដើរក្នាយ
	-	: ប្រពន្ធយិងក្នាយ - : ឲ្យដើរប្រាក់មុន
	-	: ប្រពន្ធកំពិតយូង - : យេងប្រាក់ប្រុលប្រាក់ ។
d-	-	: ជាបីរាជិនទ្វីង - : ទៅទិញបានប្រុក
	-	: ក្រមុជិនលួក - : ទៅលួកមេម៉ោយ
	-	: មុជិនប្រុង - : ទៅមិនក្នាយ

ល្អេះ ព្រោះគួរតែណាតីមកលេងកំដីវិនិច្ឆ័យត្រូវឲ្យ ។
ស្នើពេញនេះមានភាពសមដឹងមានមុនពីរ ក្នុងដំឡើងទុសត្វាត់
បន្ទីចទេ ហើយវាយទាំងពីរខាង ។

កីឡាករប្រជាសិរី គេមិនប្រមូលប្រកួតទេ ប្រសិនបើ
ត្រាមត្រូវលេងកំដី ។ ប្រការនេះកីឡាករដឹងសូមយើងដើល
ចំឡើងវាតែទីផ្សារធម្មុច ព្រោះត្រាមត្រូវលេងកំដីអូឡាំង់នីរ ។
នៅពេលម្បីចិត្តរបស់គេរាយល្អុតត្រាត់ គេមិនត្រូវតែទូលារាយការហៅ
ដៃយុបុណ្ណោះទេ តើគោរស់ជាទូលារាយត្រាត់ម្បីត្រូវចូល
រាយរាល់រាយបាន ។ វិនិច្ឆ័យបាតុករណ៍ដើលយើងពាល់ខាង
លើនេះ មិនអាចកើតឡើងបានទេ ព្រោះមួលជានុងការបណ្តុះ
បណ្តាលបានយល់ច្បាស់ពីអនុការពារស់ត្រូវ ។ គេតែងចាត់ចេង
ថ្មានសែត្រីស្អារឲ្យ ។ ថ្មីមួលមកប៉ែក្រាសទីមីរ៉ាក្រិកចិត្ត
កីឡាករ ។ សូរធមករណ៍ប្រសិរី ដើរគូយើងសំខាន់ចោះហេ
ច្បាយបង្កើត្រូវ ព្រោះសំរួលបង្កើសដែង ។ បានទាន់រាយកីឡាករ
ថ្មីមួលគិតតែទៅលើពាក្យបណ្តាលំណោនវំបស់ត្រូវ ។ បន្ទាត់សោរស៊ែន
ដើលពេទាឧរាយកូរូបូន្មាន ។ មហ៌នឹងឡើង នៅពេលគេស្ទើស្អាត
ច្បាយបង្កើត្រូវនៅលើសំរួល ។ សូរធមត្រូវយើងថ្មីមួលបណ្តាលំណោន
រាយកីឡាករត្រូវកើតឡើងបាន ។ មានភាពស្ម័គ្រីមកកីឡាករ
ប្រជាសិរីត្រូវកើតឡើងបាន ។ ចំណោកស្រាវដើរគូយើងសំខាន់ក្នុងពេល
ប្រយុទ្ធមេ ។ កីឡាករចូលប្រកួតរាយពេទាឧរាយក្នុងពេល
បានដែងចាំ កីឡាខេះមានប្រព័ណិតសាធារកប្រកបរាយ ព្រោះថ្មាក់
កំដាយ ។ ប្រុបចំលាការការងារ មានការគេច ។ និងចោរជាមីនិម

ខោះ គឺជាយសារចង្វាក់សុរាណុវត្តន៍រួចរាល់ ។ នួរវាយស្នើពេទេ
តាមជាមមិលត្រប់សកម្មភាព ហើយរដ្ឋិនចង្វាក់សំលេងស្នើនេះ
ពេលកីឡាករស្អាក់ស្តីរាជកម្មិតចង្វែលឱ្យកុង ។ កីឡាករសំរក
ចូលដោយស្ម័យប្រវត្តិតាមបញ្ហា នៅ ហើយប្រើប្រាស់ប្រាកែវិញត្រូវ
ដើម្បីយកជួលដីនេះលើកុប្រយ័ត្ន ។

នៅម៉ោងកីឡាតីប្រភេទឡើង ដើលប្រគំដីរាយព្រឹសរួចរាល់
ល្អេះនេះ គឺកីឡាយុវត្តភាព និង កីឡាផំបាច់ ។ កីឡាយុវត្តភាព
មិនប្រើប្រាស់ក្នុងការចោរយុបង្កើត្រូវទេ ។ បន្ទាប់ពីស្ទើស្រាវ និង
ស្មូលរិយាល័យបង្កើត្រូវ រាយកណ្តាលលែក្រៅ ១ . ២ . ៣ . ឬ នោះ
គ្រប់ការ ៣ ចំណោសត្រូវបង្កើត្រូវចូលប្រកួតពេម្ខង ។ បុណ្ណោះ
ពេលប្រកួតគេច្បាប់រិយាល័យ « ថ្មីនេះ » មាននឹងចាត់បាន ។ បន្ទាន់
អ្នកខ្លះគេហើញ ឬសាច្រួមៗ ដើលយើងតែងត្រួតព្រឹករដ្ឋិកដី
យុទ្ធប្រយុទ្ធជាមាតា ក្នុងចំក្បាប់បុរាណ ឬចំពាករថ្មីនៃសរបស់
ព្រោះរាយការជីមិន ។ បុណ្ណោះពេលលេងបាននេះ គេ
ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទិនាទាយ គេធ្វើកំដីរាយស្ម័គ្រីមកកីឡាយុវត្តភាព
គួចកីឡាប្រជាណាវិជ្ជិន ។

ចំពោះកីឡាផំបាច់ ប្រភេទព្រឹសរួចរាល់មានគូសាទីកំដីរោះ
ចង្វាក់សុខ បានសេចក្តីថ្មានខេករណ៍ដើលបេងថ្មីចំណោសចំ
បាន ។ នៅថ្មីចង្វាក់ដើលស្ម័គ្រីមកំដីរោះ កីឡាខេះ
សាច់ចង្វាក់ដើលរួចរាល់ គឺត្រូវការចេះរាយចំណោសចំបាន ឬទេ

ឬ ជាការណាយត្រូវបានការយ ដែលមិនសម្របទការណក
នា ។ ប្រការម្បៃងទៀត ដើម្បីចុសួរដើម្បីសេវកិតិថម
សម្រេគចេះពីរាល់រាល់ មកុសួយឱ្យខ្លាក់មិនទៀតស្ថាប់ថ្មី
ណាមេនិតិត នៅទៀតស្ថាប់នៅថ្មីណាមេនិតិត និងនិង នៅ
ពេលរស់ត្រូវទិន្នន័យដើម្បីសេវកិតិថម និងត្រូវនៅ
ពេនាងធស្តីស្តីសេវកិតិថម និងត្រូវនៅ
ពាយឱ្យគិត អសិច្ច ទុក អនត្តាន ដើម្បីសេវកិតិថម និង
ទៀតទាត់ សេវកិតិថម និង ដើម្បីសេវកិតិថម និង

ឯកដើម្បីសេវកិតិថម ឯកនេះនឹង
លើនឹង តិច្ឆារៈពេញចិត្តលើនឹង តិច្ឆារៈពេញចិត្ត ឬ
ជាការទិន្នន័យ ឬ

នៅត្រូវត្រលក្ខណ៍ សំរាប់លេខីកំណើនត្រូវឱ្យពិធីបុណ្យមាន
សណតំកល់ និង នូវពេលលើកសណទេ ។ គោមតំណាមិន្ទ
លើនឹងនៅលើគោមបុណ្យឱ្យកុមិទេ ហើយឱ្យមានសេវកិតិថម ទៅ
ជាត្រូវឱ្យដើម្បីសេវកិតិថម ព្រារៈពេយល់បាន ឬ
ជាត្រូវឱ្យដើម្បីសេវកិតិថម និង ។ ប្រសិទ្ធផើត្រូវការហាត់
រៀនបុសម គ្រូរៀនដោកុងវត្ថុ ឬ ទិបញ្ញ ឬ រាជនៅ
កណ្តាលទិភាគដំឡើងរឿយ ឬ ឯសុសាង ដើម្បីសេវកិតិថម ជាប្រ
សមាងតិកុមិស្សក ។ នៅពេលចំការកិច្ចឱ្យលើកំណើនសណ
ត្រូវការទំនាកសមិនរាជនិលទេការំលែកបានបានទេ តិត្រូវទៅ
វគ្គិមត្តក្រោសម្បែរស្រាវចិកជន៖ព្រារៈចំព្រឹងចំព្រឹងសិស
ព្រារៈយល់បានការលើក្លើងនេះ តិច្ឆារៈទិន្នន័យដើម្បីសេវកិ

ការំឡើង ឬ នៅពេលលើកំណើនសណ ត្រូវការត្រូវឱ្យកសណកំស
ឯកឱ្យសម្រួលសិរីយាមជិតិថមការំឡើង ។

ហើយស្ថាប់ពីថ្មី ពិសេសនៅទីជំនាញក្នុងពេលរក្សា
ស្ថាប់ គគុស្សរដ្ឋាក់ : < ឱង । ទា । មួង ॥ ឱង । ទា । ទា
មួង ॥ > . . . រួមមួយឯកសំលើងឯល់ហក់ទៀតនោះ តិច្ឆារៈព្រឹង
ព្រារៈចំឡាយបញ្ហាបញ្ហា និងពាណិជ្ជការ តិច្ឆារៈព្រឹងបាន
ពាយឱ្យគិត សំរាប់ឯកស្ថាប់ហើយទៅតុលាកំស្បែកកំដូយ
ឯក ឬ រួមមួយការពិចារណាបុរាណ នឹង ទៀត មួយបានដើម្បី

យើងបុរាណឱ្យបើយហើ ប្រពេទត្រូវឱ្យកិតិថមក្នុងពាម
ប្រពេទការំឡើង ពិសេសនៅទីជំនាញ តាតុ
ក្នុងពីរុមាភ ឬ បាតុក្នុងមុជាតិ ដើម្បីកិតមាននៅបីនិញ្ញនៃតាម
ទស្សន៍របស់ព្រះពុទ្ធដូនសាស្ត្រ ឬ ពុទ្ធមាមកជីវិ
តែងហិរញ្ញវត្ថុស្ថាប់ស្ថាប់ ជំនាញការចូលឱ្យរបស់ព្រះ
ពុទ្ធដូន ។ គោពេលប្រារម្បីបុណ្យរៀន វេច្ចិក និងពិសេស
ដើម្បីគោពេលនៅ « ពិសេសបុរាណ » ដើម្បីវិកិលវិច្ឆិកប្រសិទ្ធភី
ប្រសិទ្ធភីសំនួន និង ពិសេសចំព្រឹងចំព្រឹងព្រារៈសិរី និងកិច្ចិថម
សិរីដើម្បីសេវកិតិថម ហើយស្ថាប់ឯកស្ថាប់បានប្រពេទត្រូវ « ត្រូវ
ឯកស្ថាប់ » ។ សារំគ្រឿងមានភាពល្អឥល្បាច តាតសំលើងយ៉ា
សកស្ថាប់សេវកិតិថម តិច្ឆារៈស្ថាប់សេវកិតិថម ឬ សំលើងមេ
ពេនាងធស្តីស្តីរៀន និង គោពេលចំព្រឹងចំព្រឹងដើម្បី
ប្រពេទបញ្ហា ហើយស្ថាប់ឯកស្ថាប់បានប្រពេទត្រូវ ។ និងរួស្សាប្រពេទបញ្ហា

អ្នកសំឡុងគោរពបានចូលទាន ឬ កើតឃយំ
ស្តាយស្រុណា៖ដីល្អក្រោមឯកខ្លួន ? ។ ថែលេះស្មោះស្រៀប
នៅនៅអ្នកកំមួយរឿង គិតជាកំណាក់ទិន្នន័យនិងដំឡើងតាមស្រក់
លើស្ថិកឈើឱ្យសុខិ ! ឱក ! ឱក ! ឱក ! ស្មោះស្រៀបនឹងស្ថិ
ជុំយោះ បានតែណាងឯកសំឡុង នូវ ឬ ឯណ៌ ... ។

ការប្រគល់មានឈុត្តិភាព៖ហាក់មិនស្បែរត្រូវត្រូវទៅ គិតនឹងខ្សោយ
ឯកសារតែតែកំណាក់ដែរ គិតឯកសារ ឬ ផ្សេបញ្ញាបាន
ហ្មត្តិនាក់លាក់ដែរ គិតឯកសារឯកសារ ឬ ឲ្យកិច្ចមិន
រឿងយល់ថា អ្នកត្រូវឈាន់តាមប្រព័ន្ធដែលបានបង្ហាញ នៅតុលាតិតិច្ឆួលបាន ឬ លោកអ្នកត្រូវបានបង្ហាញតាមរួមមុនី
ដោយយោលតាមការិនិកភាព ឬ ិនិយកជាបានការបស់
រួមកាយដែលត្រូវរោងយោលបែកទេរក្នា ឬ សាច់បទមានប្រព័ន្ធមុន
នូវក្នា គេដោយសារសំលេងក្នា បានធ្វើឲ្យអ្នកស្ថាប់ខ្លះ ច្រឡៀង
មានពេកម្បូយបទ សំរាប់កំណត់សំណាក់លក្ខណៈដែលត្រូវប្រកែដែរ ឬ
ម្យានឯកសារ គេស្ថាប់ខ្លះត្រូវឈ្មោះបាន ប្រកបដោយស្មោះ
ជុំយោះ នៅនៅអ្នកកំមួយរឿងរឿង កំព្យូទ័រក្នុងមិនតាម
រឿង ឬ បុគ្គលិោនអ្នកកណ្តាលរឿងរឿង គេស្ថាប់ដោយប្រើប្រាស់ប្រយ័ត្ន
គោរពនឹងបានបំពាក់ ហើយយល់ថាគារិនិកភាព ឬ សាច់បទទុង
ភាព៖ មានខ្លះនៅបានបំពាក់ ដែលមានលទ្ធភាពធ្វើឲ្យស្រោះស្រោះស្រោះ
នូចជាបទ បំពេ ឬ ត្រូវបានយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ បច្ចុប្បន្ន មាននៅ
នូចខ្លះ បានបំពាក់ នូវក្នា កំព្យូទ័រក្នុងមិន នូចយ៉ា

និងជាប់ដិតស្រីទី សំរាប់រឿងរឿងរឿង ឬ ត្រូវត្រូវមុនី
ដោយយោលឯកសារតែ នូចជាបទ ទៅមុកត្រូវរៀបរាប់ពី
អ្នកត្រូវរៀបរាប់អ្នកត្រូវបាន មានម្នាយ ឬ ជីថូនជាមិន ដែល
ន្នាប់បានបំពេ ច្បាប់លីលកំព្យូទ័រក្នុងសេចក្តីសុខ ឬ . . .

មានករណៈបានឈាមជិតបានបំបង តែជាមរតកមានត្រូវ និង
មាននឹមីសារ ពីសេសបំផុតនគ្គនៅក្នុងការពិចារណា ឬ ការ
សង្គមដើម្បីសាងសង្គម ឬ តម្លៃយើងទាំងប្រចាំសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ និង
នៅក្នុងវិញ ។

